

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๕๑๑.๓/ว ๓๔๕๓

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๖๘ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการเกี่ยวกับการขุดลอกแหล่งน้ำ
สาธารณประโยชน์ที่ต้นเงิน พ.ศ. ๒๕๕๓

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๓/ว ๖๔๔๙ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙
๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๕๑๑.๓/ว ๗๕๗๕ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๔

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้จัดให้มีการประชุมขับเคลื่อนและติดตามนโยบายของรัฐบาล และ
ภารกิจสำคัญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (เมษายน ๒๕๖๕) ผ่านระบบวีดิทัศน์ทางไกล (VCS) เมื่อวันที่ ๔
เมษายน ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุมราชบุรี ชั้น ๕ อาคารดำรงราชานุสรณ์ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือบรรเทาความเดือดร้อน
ของประชาชนที่เกิดจากภัยแล้งและน้ำท่วม และได้สั่งการให้ทุกจังหวัดจัดเตรียมแผนงานช่วยเหลือประชาชนในการ
ขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณประโยชน์ที่ต้นเงินในความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทย พร้อมทั้งได้มอบแนวทาง
ปฏิบัติในการป้องกันและลดผลกระทบจากภัยแล้งและน้ำท่วม นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการตามแผนงานดังกล่าวบรรลุตาม
วัตถุประสงค์ และเป็นไปด้วยความรวดเร็ว เหมาะสม ถูกต้องตามระเบียบและกฎหมาย ทนต่อการแก้ไขปัญหา
และเป็นการป้องกันปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งในอนาคต ตลอดจนเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบเกิด
ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง จึงขอชักซ้อมแนวทางการปฏิบัติในการดำเนินการขุดลอก
แหล่งน้ำสาธารณประโยชน์ที่ต้นเงิน และการใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์ในความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทย
ดังนี้

๑. ให้จังหวัดสั่งการให้มีการบูรณาการร่วมกันระหว่างอำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด/สาขา และสำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา ในการตรวจสอบพื้นที่
ภัยแล้งซ้ำซาก และสำรวจแหล่งน้ำสาธารณะที่อยู่ในความรับผิดชอบที่ต้นเงินสมควรที่จะทำการขุดลอก
เพื่อแก้ไขปัญหาหรือบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนที่เกิดจากภัยแล้งและน้ำท่วม โดยให้ดำเนินการ
ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการเกี่ยวกับการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณประโยชน์
ที่ต้นเงิน พ.ศ. ๒๕๕๓

๒. ให้สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดสนับสนุนอำเภอและองค์การปกครองส่วน
ท้องถิ่นในการสำรวจและออกแบบแผนผังการขุดลอกและให้ความร่วมมือสำนักงานที่ดินจังหวัดในการ
ตรวจสอบรูปแบบแผนผังการขุดลอก ตลอดจนการประมาณการปริมาตรดินที่จะได้จากการดำเนินการขุดลอก
ตามโครงการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณประโยชน์ที่ได้จัดทำขึ้นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการ
เกี่ยวกับการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณประโยชน์ที่ต้นเงิน พ.ศ. ๒๕๕๓

๓. ให้สำนักงานที่ดินจังหวัดตรวจสอบโครงการขุดลอกให้เป็นไปตามที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยวิธีการเกี่ยวกับการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณประโยชน์ที่ต้นเงิน พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนด ก่อนเสนอให้
ผู้ว่าราชการจังหวัดลงนามอนุญาต

/๔. ให้อำเภอ...

๔. ให้อำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควบคุมกำกับดูแลการดำเนินการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนและทางราชการ

๕. การดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการเกี่ยวกับการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ที่ต้นเงิน พ.ศ. ๒๕๔๗ เมื่อหน่วยงานเจ้าของโครงการทำการประกาศหาผู้แจ้งความประสงค์ที่จะขุดลอกแล้ว ปรากฏไม่มีผู้แจ้งความประสงค์ หรือเห็นว่ากรณีตามข้อ ๕ ทางราชการได้ประโยชน์น้อยกว่าวิธีอื่น หน่วยงานเจ้าของโครงการก็สามารถที่จะดำเนินการตามนัยข้อ ๖ ของระเบียบฯ ได้ โดยการจัดจ้างให้พิจารณากรณีที่สามารถจะใช้กรวด หิน ดิน หวาย แทนค่าจ้างเป็นประการแรกก่อน หากไม่สามารถกระทำได้จึงพิจารณาใช้เงินงบประมาณในลำดับต่อไป

๖. การนำกรวด หิน ดิน หวาย ที่ได้จากการขุดลอกไปเป็นค่าจ้างเอกชนซึ่งให้ตีราคากรวด หิน ดิน หวายจากการขุดลอกตามราคาตอบแทนในการอนุญาตตามมาตรา ๙ ทวิ (ปัจจุบัน มาตรา ๙/๑) ในบัญชีค่าตอบแทนท้ายประมวลกฎหมายที่ดินโดยอนุโลม ตามนัยข้อ ๖ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ นั้น หมายถึง ค่าตอบแทนตามวิธีการและอัตราที่กำหนดในข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งไม่เกินอัตราค่าตอบแทนในการอนุญาตข้อ (๒) (ก) การขุดหรือดูดทราย ลูกบาศก์เมตรละ ๒๘ บาท ไม่ใช่กรณีตามข้อ ๒ (ข) การขุดดินลูกรังหรืออื่น ๆ ลูกบาศก์เมตรละ ๑๐ บาท

๗. ให้จังหวัดนำแนวทางการดำเนินการตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๓/ว ๖๔๔๙ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจในการใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายุทกภัยและภัยแล้ง มาใช้ในการป้องกันและลดผลกระทบจากภัยแล้งและน้ำท่วม ทั้งนี้ สำหรับการนำที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่ไม่ใช่แหล่งน้ำ ซึ่งหมดความจำเป็นในการใช้ประโยชน์แล้ว มาดำเนินการเปลี่ยนสภาพเพื่อใช้เป็นแหล่งเก็บกักน้ำ โดยให้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปลี่ยนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันจากการใช้เพื่อสาธารณประโยชน์อย่างหนึ่ง เป็นอีกอย่างหนึ่ง พ.ศ. ๒๕๔๓ นั้น เมื่อได้ดำเนินการเปลี่ยนสภาพตามระเบียบดังกล่าวแล้ว หากในพื้นที่ต้องดำเนินการขุดเพื่อเปลี่ยนสภาพให้เป็นแหล่งเก็บกักน้ำ ขอให้อำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการเกี่ยวกับการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ที่ต้นเงิน พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยอนุโลม

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุเทพพงษ์ จุลเจริญ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมที่ดิน

สำนักจัดการที่ดินของรัฐ

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๘๔๐

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๑๐๖